

INFORME TÈCNIC

Assumpte: Expedient de Pla d'emergència en situació de sequera de Sant Quirze del Vallès - modificació

INFORMO:

ANTECEDENTS DE FET

En data 8 de gener de 2020, el Govern va aprovar, mitjançant l'Acord GOV/1/2020, el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES). El PES estableix que, en aplicació del previst a l'article 27.3 de la Llei del Pla Hidrològic Nacional, els municipis amb una població empadronada igual o superior a 20.000 habitants han d'elaborar un Pla d'emergència en situacions de sequera i presentar-lo a l'Agència Catalana de l'Aigua.

L'ACA, en compliment del previst a l'article 22 del Reglament de la planificació hidrològica, aprovat per Decret 380/2006, de 10 d'octubre, ha d'informar sobre la suficiència de les mesures d'estalvi en la gestió dels serveis d'abastament contingudes als PE a fi de donar compliment al règim de dotacions contingut al PES.

En data 7 de febrer de 2022, l'Ajuntament sol·licita per segon any consecutiu a la Diputació de Barcelona el recurs tècnic del catàleg de serveis 2021-2023: Xarxa de governs locals com a recurs de gestió sostenible de l'abastament aigua la redacció del Pla d'emergència en situació de sequera a Sant Quirze del Vallès.

La Junta de Govern de la Diputació de Barcelona, en sessió de 28 d'abril de 2022 resol el procediment de concessió de recursos tècnics en matèria de "Gestió sostenible de l'abastament d'aigua" en règim de concurrència competitiva, en el marc de la convocatòria del catàleg 2022 del Pla de concertació Xarxa de Governos Locals 2020-2023 i concedeix mitjançant la comunicació de l'aprovació de data 3 de maig de 2022 el recurs de Redacció del pla d'emergència en situació de sequera a Sant Quirze del Vallès adjudicat a la consultoria SGS Tecnos, SA.

En data 20/12/2022 la Diputació de Barcelona realitza mitjançant registre electrònic el lliurament del Pla d'emergència en situació de sequera.

En data 7/2/2023 amb registre de sortida 2023001563 es remet el Pla a l'Agència Catalana de l'Aigua tal i com ho estableix el PES per tal de que emeti informe, l'informe de l'ACA es perceptiu però no vinculant a l'aprovació del Pla.

En sessió Ordinària de data 27 d'abril de 2023 el Ple va acordar aprovar inicialment el Pla d'emergència en situació de sequera de Sant Quirze del Vallès, una vegada realitzat el tràmit d'informació pública sense presentació d'al·legació va esdevindrà definitiu.

En data 24/4/2023 amb número de registre d'entrada 202300732, l'ACA ens presenta informe de la revisió del Pla d'Emergència informat, atès a que detecten mancances rellevants l'informe es desfavorable i consideren necessari adequar-ho a les observacions detallades.

FONAMENTS DE DRET

El marc legal, tal com figura al PES, és el següent:

- La Directiva 2000/60/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües.
- La Llei 10/2001, de 5 de juliol, per la qual s'aprova el Pla hidrològic nacional (LPHN).
- El Pla de Gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (PGDCFC) per al període 2016 –2021, aprovat per Decret 1/2017, de 3 de gener, i per Reial decret 450/2017, de 5 de maig, i el seu Programa de mesures, aprovat per Acord GOV/1/2017, de 3 de gener.
- El Text refós de la legislació en matèria d'aigües de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 3/2003, de 4 de novembre (TRLMAC).
- L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, que en el seu L'article 117.1 reconeix a la Generalitat la competència per aprovar els plans i programes hidrològics corresponents a les conques internes de Catalunya, així com per establir les mesures extraordinàries en el cas de necessitat per garantir el subministrament d'aigua i ordenar la gestió de l'aigua superficial i subterrània en aquest àmbit.
- El Pla especial d'actuació en situacions d'alerta i eventual sequera, aprovat per Acord GOV/1/2020, de 8 de gener.

FETS

1. Contingut genèric del Pla

L'objectiu és establir i planificar en detall totes aquelles mesures que emprendre el municipi per donar compliment a les limitacions i restriccions que fixa el PES per a cada estat de sequera. Establir quins són els mecanismes per garantir el compliment de les limitacions particulars que són d'obligat compliment d'acord amb el PES, i proposar mesures addicionals per acomplir amb les limitacions de consum global fixades per a cada estat de sequera quan les dotacions en normalitat del municipi es situïn per sobre d'aquestes.

Per tal de donar compliment a aquest objectiu, el Pla incorpora els següents aspectes diferenciats:

- Descripció i quantificació dels recursos hídrics disponibles en els diferents escenaris de sequera.
- Descripció i quantificació dels consums d'aigua en situació de normalitat, disgregant-los per tipologia d'ús sectorial i definint l'estacionalitat del consum.
- Determinació de la demanda en alta en normalitat i de les dotacions màximes al municipi per cada estat de sequera d'acord amb el PES, per identificar l'esforç que caldrà efectuar.
- Descripció de les mesures a aplicar per a cada escenari de sequera i avaluació i quantificació justificada de l'impacte generat per cadascuna d'elles en la variació de la demanda al municipi.

2. Resum del Informe de l'ACA de revisió les Pla d'Emergència del municipi de Sant Quirze del Vallès i modificacions introduïdes

a. Anàlisi del contingut requerit:

Resum de l'avaluació dels aspectes fonamentals

D'acord amb l'anàlisi informen que el PE de Sant Quirze del Vallès conté un gran nombre d'aspectes adequats pel que respecta a la descripció de les mesures i de les demandes però inadequats en les qüestions relacionades amb aspectes generals i en la suficiència de les mesures.

b. Anàlisi del document presentat:

Mancances i debilitats principals

- Manca una introducció més detallada al municipi, que inclogui com a mínim; la descripció de l'entorn físic del terme, el relleu geogràfic, els recursos hídrics locals, la identificació de les principals zones urbanes i dels nuclis de població abastits per la xarxa municipal, l'evolució de la població i la descripció de les principals activitats econòmiques que s'hi desenvolupen, especialment les activitats que es troben actualment connectades al sistema de subministrament d'aigua municipal.

Al punt 2.1. de Introducció s'ha afegit la informació detallada del municipi sol·licitada.

- Manca un marc legal i normatiu sobre la gestió de l'aigua i, específicament, tota la legislació referida a la declaració de sequera i a les competències en matèria d'aigua de l'ens local i d'altres administracions implicades.

S'ha incorporat el punt 1 de marc normatiu amb tota la legislació referida.

- A l'apartat 1.3.1 del PE cal completar les característiques tècniques de les captacions pròpies municipals, incloent-hi com a mínim: profunditat dels pous, diàmetre, massa d'aigua explotada, qualitat de l'aigua i qualsevol altra dada hidrològica que es consideri de interès.

L'apartat 1.3.1 del PE ha passat a ser el punt 2.3.1 de Fonts pròpies on s'han completat totes les característiques de la captació del pou de les morisques.

- A l'apartat 1.3.2. del PE cal completar la informació requerida a la compra d'aigua a tercers amb dades mensuals de cabals subministrats en els darrers tres anys, desagregats per als principals punts de connexió amb xarxes supramunicipals. Malgrat que aquesta informació apareix de forma conjunta i amb valors mitjans a l'Annex 1, cal incloure-la de forma separada en l'apartat esmentat de la memòria del PE. En aquest sentit, cal indicar quina distribució de compra d'aigua en alta es preveu per a cada abastador en alta, amb freqüència mensual i per a cada estat de sequera.

L'apartat 1.3.2 ha passat a ser 2.3.2 de Compres a tercers, en aquest punt s'han incorporat les dades actualitzades de les quals disposem de la compra diferenciada d'ATL i ATL a través d'aigües de Sabadell, atès a que l'abastador en alta final és ATL i els volums lliurats a través d'Aigües de Sabadell son molt petits a comparació de la compra directe no s'ha considerat necessari realitzar la diferenciació de compra en cada estat de sequera.

- La informació sobre consums de l'apartat 1.4.2 ha de facilitar-se desagregada mensualment per als tres anys, no pas anualment com figura al PE. El detall mensual és important per identificar dinàmiques estacionals sobre les demandes segons les tipologies d'ús de l'aigua i constitueix un requeriment del PES.

L'apartat 1.4.2 ha passat a ser el 2.4.1 on s'ha incorporat la taula de volums d'aigua subministrada mensual dels tres últims anys.

També s'ha afegit al punt 3.1 la taula on es detalla la descripció de consums mensuals distribuïda per usos sectorials.

- De la mateixa manera cal indicar quins són els volums subministrats en alta durant els últims 3 anys i amb freqüència mensual, a partir dels quals es calcula la dotació en normalitat. Caldrà desagregar els volums comprats en alta entre les diferents entitats subministradores en alta i amb freqüència mensual.

La taula del punt 1.4.2 de volums d'aigua subministrada mensual dels darrers 3 anys indica en la darrer fila la mitjana que corresponen als volums de la dotació en normalitat.

- Al document s'inclouen dotacions en normalitat diferents entre la pàgina 15 i la pàgina 19. Aquest últim valor es coherent amb el que es mostra a l'Annex 1 del document el qual té en consideració la població equivalent de l'annex 3 del PES i els volums lliurats a xarxa dels últims tres anys. Per tant es considera que els càlculs realitzats per a la definició del PE són correctes.

S'ha modificat aquest aspecte, a la nova redacció la taula de dotacions en normalitat es troben a la pàgina 23.

- Les mesures proposades al PE relacionades amb les limitacions dels usos particulars (PEM-16 i PEM-18), inclouen una modificació en el redactat respecte de la proposta original del PES. En concret afegeixen l'expressió "a judici de l'Agència Catalana de l'Aigua" quan cal comprovar la viabilitat de l'ús de l'aigua freàtica mitjançant un estudi hidrogeològic. Cal adequar aquesta expressió i incloure-hi la necessitat d'un estudi hidrogeològic que asseguri la factibilitat de l'explotació d'aigües subterrànies, tal com consta en el PES.

S'ha modificat el text en les mesures PEM16 i PEM18 eliminant "a judici de l'Agència Catalana de l'Aigua" i incorporant que cal d'un estudi hidrogeològic que asseguri la factibilitat de l'explotació d'aigües subterrànies.

- Cal incloure l'explotació de les fonts municipals pròpies i les captacions d'emergència com a mesura a proposar en el Pla. Cal tenir en consideració que el PES preveu per al pou del Parc de les Morisques que està inclòs dintre de l'Annex 2 unes mesures preparatòries per tal de tenir en correcte funcionament del Pla Especial de sequera. A més el PES preveu un règim d'explotació per aquestes captacions que és d'obligat compliment, en cas que aquests no es puguin arribar a complir s'ha de comunicar a l'ACA els motius d'incompliment, i sol·licitar-ne de forma justificada, un nou règim d'explotació.

S'ha inclòs l'explotació del pou del Parc de les Morisques a l'espera de la resposta de l'ACA en relació a la cessió de la titularitat del pou.

- A més, és important accelerar els tràmits per a modificar la concessió dels actuals pous d'ús agrícola (dos pous i una mina) i definir un règim d'explotació per aquestes captacions d'acord amb el títol concessional. Cal valorar l'impacte d'aquesta explotació sobre l'oferta de recurs, en concret estimar la reducció de la compra d'ATL.

L'Ajuntament realitzarà els tràmits per aquestes concessions, però atès a que incorporant la captació del pou de les Morisques ja s'ha estimat una reducció

important en la compra d'ATL l'oferta d'aquestes recursos s'estimaran en la propera actualització del Pla.

- La valoració de l'impacte conjunt sobre la demanda de les mesures plantejades en cada escenari de sequera mostra diferents incompliments de dotació màxima en temporada d'estiu en tots tres escenaris d'Emergència. Aquests incompliments són compatibles amb l'objectiu principal del Pla. Cal incrementar la intensitat d'alguna mesura proposada per augmentar-ne l'impacte i assolir les limitacions en els consums legalment requerits pel PES.

A l'annex 1 d'Anàlisi dotacions del municipi ja no consta cap incompliment, s'han adequat i recalculat totes les mesures augmentant l'impacte i ja s'assoleixen els consums legalment requerits pel PES.

- A l'apartat 4.3 del PE es plantegen uns estalvis d'aigua per a cada una de les mesures proposades. Aquests estalvis es plantegen de forma uniforme per atots els mesos sense tenir en consideració la possible estacionalitat de determinades mesures, com per exemple l'ompliment de piscines o les reduccions en el regadiu de les zones verdes. Per tant, seria recomanable com a mínim en aquelles mesures que tinguin un elevat comportament estacional, proposar reduccions de consum desagregades mensualment, d'acord amb el seu comportament.

A l'apartat 4.3 s'han actualitzat totes les demandes en m³/dia, les dades que hi consten son la mitjana anual, a la taula de l'annex 2 de mesures per a l'Ajuntament s'especifiquen per cadascuna de les mesures la quantificació de l'estalvi i de manera estacional per les mesures referides a consums municipals, regs i omplerta de piscines, així com les mesures aplicades als consum domèstics o industrials on s'han estimat els impactes en funció de l'històric de consums.

D'altres mancances i debilitats no crítiques

- En el càlcul del rendiment de la xarxa, apartat 2.2 seria bo estimar el tipus de pèrdues que es produeixen, si son causades per fuites a la xarxa o per furts, o bé per subcomptatges o altres situacions. Aquesta desagregació del volum d'aigua no registrada és d'utilitat per optimitzar les mesures a proposar sobre la xarxa de distribució, tot augmentant-ne l'eficiència.

L'apartat 2.2 ha passat a ser el 3.2, en aquest apartat s'ha afegit una taula de valors de volums d'aigua no enregistrada durant els últims tres anys i de manera bimensual, tenint així desagrades les pèrdues, però en aquests moments no es possible desagregar-les per tipus de causes.

- Cal incloure a l'apartat de mesures del PE les accions necessàries per garantir el subministrament als usuaris sensibles (especials) del municipi, detallant si caldrà efectuar una operativa especial sobre la xarxa (sectorització, gestió de vàlvules,...) o si serà necessari emprar camions cisterna per al subministrament d'aigua en casos extrems d'escassetat. En aquest sentit, es recomana definir també quina prioritat tindran els usuaris relacionats a la "Llista de centres escolars i llars d'infants". Cal recordar que garantir el subministrament de manera continuada a un nombre elevat d'usuaris i alhora aplicar mesures restrictives en la xarxa a la resta de la població suposa una dificultat tècnica important. Alhora cal definir correctament quina prioritat

es donarà a cada tipus d'usuari i alhora quines mesures es duran a terme per garantir a aquests subministraments. D'altra banda, al PE es fa referència a l'article 17 del Reglament del Servei Metropolità del Cicle de l'Aigua. Donat que el municipi de Sant Quirze del Vallès no pertany a l'AMB, el municipi ha de vetllar perquè aquesta i qualsevol altra obligació estigui integrada en el seu propi reglament.

Al punt 3.3 s'especifiquen les mesures a aplicar pels usuaris sensibles, així com l'ordre de prioritats del llistat de centres escolars i llars d'infants.

S'ha eliminat la referència al Reglament del Servei Metropolità del Cicle de l'Aigua per no ser d'aplicació al municipi de Sant Quirze del Vallès.

- A la taula de l'apartat 3.2 del PE cal incloure-hi els valors de volums mensuals entrants a la xarxa en situació de normalitat, atès que tota aquesta filera d'informació apareix en blanc. Les dotacions en normalitat que apareixen a les taules 15 i 19 són diferents i cal aclarir la diferència.

L'apartat 3.2 ha passat a ser el 4.2 on a la taula s'han afegit els volums mensuals entrants a la xarxa en situació de normalitat.

- A l'apartat 3.4 del PE cal incloure la taula de l'Annex 2 amb els dèficits/superàvits de la xarxa de Sant Quirze del Vallès en les diferents fases de sequera, o bé, si es creu més convenient per una qüestió de maquetació, cal fer referència dins del text a l'Annex 2 on es troben els valors esmentats, en pro de facilitar el seguiment i la interpretació de la informació exposada.

L'apartat 3.4 passa a ser l'apartat 4.4 on s'ha afegit la taula de dèficits/superàvits de la xarxa.

- En les mesures contemplades en el PE hi ha previst emetre bans municipals d'informació i avís a la població. Es recomana incloure en el propi pla el contingut i redactat d'aquests bans per a cada fase de sequera, amb l'objectiu d'agilitzar-ne la implantació en cas de necessitat.

La fitxa de la mesura del PEM06 de ban adreçat a la fase comunicant mesures ja estableix l'estructura i el contingut que ha de tenir el ban en cadascuna de les fases, quedant subjecte el contingut a les mesures que es poden proposar directament de l'Agència Catalana de l'aigua.

- A l'apartat 1.1 s'esmenta la Unitat d'Explotació a la qual pertany el municipi, Embassaments Ter-Llobregat, amb el nom "d'ubicació hidrogràfica". Seria bo corregir aquesta denominació inadequada. Així mateix, caldria incloure-hi tota informació sobre llindars d'entrada i sortida per a cada escenari de sequera d'aquesta Unitat.

L'apartat 1.1 ha passat a ser el 2.1, on s'ha modificat el nom "d'ubicació hidrogràfica" per Unitat d'explotació. També s'ha incorporat tota la informació del PES sobre els llindars d'entrada i sortida per a cada escenari de sequera.

- A l'apartat 4.6.4 es fa referència a un Mapa de zones de restricció en cas de talls temporals en el subministrament que no apareix enlloc. Caldria incorporar-ho, si és creu necessari, o bé eliminar-ne tota referència si no es considera rellevant.

S'ha eliminat tota referència al Mapa de zones de restricció atès a que no es disposa del mateix, l'actual sectorització de la xarxa està en fase de modificació i en un futur si es podrà disposar d'aquest mapa.

- A l'apartat 4.6.4 apareix un error de referència creuada que caldria corregir.

L'apartat 4.6.4 passa a ser el 5.6.4 on s'ha eliminat l'error de la referència creuada.

- Es recomana elaborar un pla operatiu on s'estudiï l'execució de les mesures d'alt impacte com són les reducció de pressió a la xarxa, o les interrupcions temporals del servei, amb l'objectiu de detectar dificultats en l'operació, possibles afeccions a usuaris sensibles o conseqüències no desitjades. Aquest pla hauria de ser operatiu i s'hauria d'incloure posteriorment en el Pla d'emergència municipal.

Es treballarà en aquest pla operatiu i s'incorporarà al PE quan estigui finalitzat.

3. En la data d'aprovació del Pla es va crear el Comitè municipal de Sequera, atès a que l'aprovació es va realitzar al mes d'abril just abans de les eleccions municipals s'han de modificar els càrrecs del Comitè ja que alguns ja no formen part del consistori actual.

L'organigrama del Comitè municipal de Sequera serà el següent:

COMITÈ MUNICIPAL DE SEQUERA		
Directora del Pla: Alcaldessa Elisabeth Oliveras i Jorba		
CÀRREC OPERATIU	CÀRREC HABITUAL	NOM I COGNOMS
Centre Receptor d'alarmes	Polícia Local	Personal policia local
Alcaldia	Alcaldessa	Elisabeth Oliveras i Jorba
Substitucions	Tinents d'Alcaldia	
Coordinació municipal de l'emergència	Alcaldessa	Elisabeth Oliveras i Jorba
Substitucions	Tècnic de protecció civil	Jordi Sunyer i Pujol
Cap del Grup Local d'ordre i avisos a la població	Cap policia Local	Andreu Tapia Montiel
Substitucions	Sergents	
Cap de Grup Local logístic i d'acollida	Regidor de manteniment i espai públic	Josep Coll Aceña
Substitucions	Cap de servei de manteniment i espai públic	Laura Ordaz Suarez
Cap de grup Local Sanitari	Regidora	Laura Flos Pérez
Substitucions	Tècnica de Salut Pública	M. José Lopez Plaza
Cap de gabinet d'informació	Cap de Comunicació	Gemma Màrmol Codina
Substitucions	Responsables de premsa o radio	
Cap de grup local de Intervenció	Gerent de l'ens gestor de l'aigua	Xavier Ludevid i Massana
Substitucions	Tècnic de l'ens gestor de l'aigua	Joan Carles Barea
Representant municipal del plans	Alcaldessa	Elisabeth Oliveras i Jorba
Substitucions	Tècnic de protecció civil	Jordi Sunyer i Pujol

CONCLUSIONS

1. Es proposa aprovar la modificació del Pla d'emergència en situació de sequera de Sant Quirze del Vallès.
2. Sotmetre a informació pública el text modificat del Pla d'emergència en situació de Sequera.
3. Es proposa aprovar la modificació dels càrrecs del Comitè municipal de sequera i fer tramesa del Pla a totes les persones integrants.
4. Fer tramesa de la modificació del Pla a l'Agència Catalana de l'Aigua.

Sant Quirze del Vallès, a data de la signatura